

Wegwijzer PGB

Inleiding:

Wanneer je zorg of een voorziening nodig hebt, kun je daar een persoonsgebonden budget (PGB) voor aanvragen.

Bij een PGB:

- regel je zelf je zorg;
- huur je met dat budget je eigen zorgverleners in;
- bepaal je zelf waar, wanneer en hoe je geholpen wordt;
- koop je zelf voorzieningen in zoals een rolstoel;
- kies je voor eigen regie.

Met een PGB leid je je eigen leven, ondanks je chronische ziekte of beperking

Een PGB geeft meer vrijheid dan zorg in natura (ZIN), maar je moet ook veel regelen.

Wat is een PGB (niet)?

Het is geen zak met geld die je zo maar kunt uitgeven. Het PGB brengt verantwoordelijkheden en verplichtingen met zich mee. Je wordt tenslotte werkgever of opdrachtgever.

Bij een PGB bepaal je zelf bij wie je de zorg of voorziening inkoop. Je hebt de regie over je eigen zorg.

Je zoekt zelf je zorgverleners uit, sluit contracten met ze af, maakt een planning en regelt de betalingen. Je houdt zelf de administratie bij. Je stuurt zelf je zorgverleners aan: dat betekent dat jij ze vertelt hoe jij de zorg of hulp wilt hebben.

Wanneer je een PGB voor je kind ontvangt, kun je wel een contract voor jezelf (laten) maken.

- Voordeel PGB: je hebt veel keuzevrijheid, eigen regie
- Nadeel PGB: je moet veel zelf regelen

Wat is zorg in natura (ZIN)?

Kies je voor zorg in natura? Dan bepaalt de gemeente, het zorgkantoor of de zorgverzekeraar welke zorgorganisatie of leverancier jou zorg of voorzieningen levert. Je kunt dan bijvoorbeeld niet zelf bepalen door wie, hoe laat en hoe je wordt geholpen.

Elke gemeente, elke zorgverzekeraar en elk zorgkantoor heeft afspraken gemaakt met een aantal zorgorganisaties en leveranciers. Daar mag je meestal tussen kiezen.

Je hebt niet veel keuze, maar je hoeft zelf niets te regelen. Je hoeft ook geen administratie bij te houden voor de zorg die je krijgt.

- Voordeel ZIN: je hoeft niets te regelen
- Nadeel ZIN: je hebt weinig keuzevrijheid en weinig in eigen hand eigen regie

Kun je ZIN en PGB combineren?

Ja, dat kan. Dit zijn combinaties die veel voorkomen. Je vraagt bijvoorbeeld persoonlijke verzorging en verpleging aan. Voor de verpleging maak je gebruik van de thuiszorg (ZIN). De persoonlijke verzorging regel je via een PGB.

Je kunt ZIN omzetten in een PGB en andersom.

Ben je PGB-vaardig?

Het is heel belangrijk dat je bewust en weloverwogen kiest voor de zorg die bij je past. Voordat je kunt kiezen voor een PGB moet je eerst goed weten wat er te kiezen is. En wat een keus precies betekent. Het ministerie van VWS heeft met een 10-puntenkader in kaart gebracht wat je moet kunnen en weten om met een PGB te werken. Aan de hand van deze punten kun je kijken of het zelf organiseren van zorg met een persoonsgebonden budget bij je past.

Je kunt dit vinden op <https://www.PGB.nl/PGB/keuze-PGB/ben-je-PGB-vaardig/>

Hoe en voor welke zorg vraag je een PGB aan?

Het PGB valt onder een viertal wetten en voor de aanvraag moet je bij verschillende instanties zijn.

Waar je moet zijn, hangt af van de soort zorg. Bij je aanvraag moet je vaak al laten weten of je die zorg via zorg in natura of via een PGB wilt.

Eerst kijkt iemand samen met jou welke zorg je precies nodig hebt. Daarna bespreek je met de gemeente, het zorgkantoor of de zorgverzekeraar jouw keuze voor een PGB of ZIN.

Hieronder staat per wet beschreven welke zorgtaken bij cystic fibrosis van toepassing kunnen zijn.

De Wet Langdurige Zorg:

De Wet langdurige zorg (Wlz) is er voor mensen die 24 uur per dag toezicht of zorg in de nabijheid nodig hebben. Deze wet wordt uitgevoerd door zorgkantoren.

Een indicatie voor zorg uit de Wlz kan door cliënten of vertegenwoordigers worden aangevraagd bij het Centrum. Indiciestelling Zorg (het CIZ).

Je kunt een beroep doen op de Wet langdurige zorg (Wlz) wanneer je aan de volgende voorwaarden voldoet:

- Permanent toezicht nodig of
- 7 x 24 zorg in de nabijheid nodig en je leven lang afhankelijk van deze zorg.

In het geval van cystic fibrosis wordt hier niet tot nauwelijks een beroep op gedaan.

Voldoe je niet aan de voorwaarden voor de WLZ, maar heb je wel zorg of ondersteuning nodig, dan kun je terecht bij de gemeente of zorgverzekeraar.

In het geval van cystic fibrosis hebben we daar het meest mee te maken.

De Zorgverzekeringwet:

De ZVW is onderverdeeld in "verpleging" en "persoonlijke verzorging". Je krijgt alleen een PGB via je zorgverzekeraar als je een specifieke zorgvraag hebt. Dat is zorg die een thuiszorginstelling niet kan bieden. Bijvoorbeeld omdat:

- je zorg nodig hebt op verschillende plaatsen, zoals thuis, op school en op het werk;
- je zorg nodig hebt op tijden waarop thuiszorginstellingen geen zorg bieden;
- je zorg nodig hebt op wisselende tijden;
- de zorg moeilijk is in te plannen is (zorg op afroep);
- je de zorg 24 uur per dag moet kunnen oproepen;
- alleen zorgverleners die bekend zijn met jouw situatie, de zorg kunnen leveren.

Je vraagt een indicatie voor verpleging of verzorging aan bij de wijkverpleegkundige.

Een indicatie voor je kind vraag je aan bij een kinderverpleegkundige.

Je kunt bij je zorgverzekeraar vragen welke wijkverpleegkundige of kinderverpleegkundige de indicatie kan doen.

Verpleging

Bij cystic fibrosis kun je onder andere denken aan medische handelingen als:

- injecties geven, bijvoorbeeld insuline spuiten
- een sonde of katheter verwisselen
- thuisinfuus verwisselen
- medicatie klaarzetten en toezien gebruik

Alleen zorgverleners met de juiste diploma's mogen risicovolle medische handelingen uitvoeren. Patiënten, ouders, familieleden en andere mantelzorgers vallen niet onder de regels van de Wet Beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG). Dus een diabetespatiënt mag bij zichzelf insuline (laten) spuiten. En ouders mogen een sonde inbrengen bij hun kind dat niet zelfstandig kan eten of drinken.

Het is belangrijk dat mensen die handelingen goed aangeleerd krijgen en veilig kunnen uitvoeren. Een zorgverlener mag anderen leren hoe ze zulke handelingen moeten uitvoeren, bijvoorbeeld insuline spuiten of de sonde verwisselen.

Persoonlijke verzorging

Heb je hulp nodig bij jouw persoonlijke verzorging? Bijvoorbeeld bij wassen, naar het toilet gaan of medicijnen innemen? Dan kun je persoonlijke verzorging aanvragen.

In het geval van cystic fibrosis kun je denken aan hulp bij onder andere:

- eten en drinken, sondevoeding
- medicijnen innemen
- douchen
- reinigen vernevelapparaat
- reinigen pegsonde

De praktijk heeft echter geleerd dat er veel grensgevallen zijn. Die komen we vooral tegen bij de Zorgverzekeringswet (ZVW) en de WMO/Jeugdwet. Wanneer je twijfelt, kun je het best als eerste een aanvraag bij de ZVW indienen.

Wordt de aanvraag afgewezen, dan kun je dit bij de nieuwe aanvraag WMO/Jeugdwet betrekken.

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo):

Huishoudelijke hulp:

Heb je moeite met huishoudelijke taken zoals schoonmaken, wassen, strijken, koken of boodschappen doen? Dan kun je **huishoudelijke hulp** aanvragen.

Huishoudelijke hulp is er om je te helpen bij:

- het huis schoonhouden;
- taken als wassen, koken en boodschappen doen;
- In het geval van cystic fibrosis is vaak sprake van extra wassen van kleding beddengoed, extra stofzuigen en -reinigen

Ieder(in), een organisatie voor mensen met een beperking of chronische ziekte, heeft de regels over huishoudelijke hulp via de Wmo op een rij gezet. Wat mag een gemeente wel en niet doen, en wat moet een gemeente beslist regelen? Dat kun je vinden in de brochure '[Een schoon huis](#)' (pdf, 828 kB).

Wil je zelf je huishoudelijke hulp inkopen? Dan kun je PGB aanvragen bij de gemeente.

Huishoudelijke hulp vraag je aan bij de gemeente waarin je woont. Heb je een kind onder de achttien jaar, dan vraag je als ouder de huishoudelijke hulp aan.

Het is niet toegestaan jezelf uit het PGB te betalen!

Individuele begeleiding

Ben je achttien jaar of ouder en heb je een beperking waardoor je in het dagelijks leven extra hulp nodig hebt? Dan kun je individuele begeleiding aanvragen.

Wil je zelf je zorgverleners uitzoeken en bepalen wanneer en hoe ze je helpen? Dan kun je bij de gemeente een PGB aanvragen.

In de wet staat dat iedereen moet kunnen meedoen in de maatschappij. Lukt dat niet zonder hulp, dan kun je daarvoor begeleiding aanvragen.

Individuele begeleiding betekent dat je van je zorgverlener tips en adviezen krijgt. Je kunt onder andere begeleiding aanvragen voor hulp bij:

- je dagindeling
- activiteiten, zoals hobby's en boodschappen
- sociale contacten
- je administratie en geldzaken

Jeugdwet

Kinderen tot achttien jaar vallen voor individuele begeleiding onder de Jeugdwet. Je vraagt dit aan bij de gemeente waarin je woont.

In de praktijk is er een schemergebied tussen persoonlijke verzorging en individuele begeleiding.

Wanneer de zorgverzekeraar zorgtaken (persoonlijke verzorging) niet accepteert, bestaat de mogelijkheid dat de gemeente dit wel aanmerkt als individuele begeleiding.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan reinigen vernevelapparaat, hulp bij medicijnen innemen en aansporen tot (extra) eten.

Let op: Er verandert veel wanneer je kind ouder en zelfstandiger wordt en zeker wanneer je kind achttien wordt en dan onder de WMO valt.
Dit heeft invloed op het PGB.

Vragen

Heb je na het lezen van dit document nog vragen of kom je er niet uit met de aanvragen? Neem dan contact op met onze belangenbehartiger Ad Duurkoop, via a.duurkoop@ncfs.nl.